

§ 19.

De hidtilværende Tingsteder for Underretterne udenfor København bevares indtil videre. Forandring heri kan træffes ved kongelig Anordning.

Dommeren skal have Bolig ved Kredens Tingsted (Hovedtingsted). Dog kan Justitsministeren tilstede Afvigelse herfra.

Der tilkommer Underretterne den samme Myndighed til at bestemme, at Domsforhandlingen skal foregaa udenfor Rettens Sæde, som ved § 11, 2det Stykke, 1ste Punktum, er tillagt Landsretten.

§ 20.

Sø- og Handelssager kunne behandles ved de for almindelige borgerlige Retsager dannede Retter, naar begge Parter ere enige herom.

Begæring om, at en Sag skal behandles som Sø- eller Handelssag, eller Indsigelse derimod skal fremsættes senest paa den første Tægtedag. Rettens Afgørelse af Spørgsmaal derom kan ikke medføre Afvisning af Sagen, men kun Henviisning af dens videre Behandling til den rette Domstol. Kærefristen er 3 Dage.

Sø- og Handelssager, der ellers vilde være at behandle udenfor København, kunne, naar Parterne ere enige herom, indbringes for Sø- og Handelsretten i København.

§ 21.

Regeringens Ret til at anordne ekstraordinære Retter vedbliver indtil videre i sit nuværende Omfang. Saadanne Retter ville i alle Henseender i Sager, der falde under nærværende Lov, have i deres Fremgangsmaade at anvende denne Lovs Regler uden dog at være bundne ved Bestemmelsen om Retskredsenes Grænser.

For saa vidt Straffesager angaar, kan dog de ekstraordinære Retters Virksomhed ikke udstrækkes ud over Sagens Undersøgelse, i hvilken Henseende Bestemmelserne i Fjerde Bog, 2det og 3die Afsnit, blive at iagttage, hvorimod Sagens Paadømmelse skal ske ved de ordinære Domstole.

De ekstraordinære Retter staa i alle Afgørelser under Kære og Anke umiddelbart til Højesteret.

Ligeledes kan Kongen *dels* i Sager, i hvilke der foreligger Sigtelse for Overtrædelse af den borgerlige Lovgivning, og tillige for Forhold, der vedrøre Sigtedes Stilling som gejstlig Embedsmand, bestemme, at Sagen i sin Helhed skal undersøges og paakendes enten ved gejstlig eller ved borgerlig Ret, *dels* i Sager, hvorunder Personer, af hvilke nogle henhøre under militære, andre under borgerlige Retter, sigtes for Delagtighed i samme forbryderske Forhold, bestemme, at Sagen i sin Helhed skal undersøges og paakendes ved borgerlig Ret. I disse Tilfælde kan Kongen tilforordne de borgerlige Retter, til hvilke Sagens Undersøgelse og Paakendelse henvises, samt de borgerlige Domstole, hvem Paakendelsen i Tilfælde af Anke tilkommer, hver tvende henholdsvis gejstlige eller militære Medlemmer som Dommere.

§ 22.

Underretsdommerne udenfor København vedblive, indtil anden Bestemmelse træffes ved Lov, foruden deres Dommergerning at varetage samtlige de til Retsbetjentene efter den hidtil værende Ordning henlagte administrative Forretninger.

I Underretskredse, hvor Folketallet efter sidste Folketælling overstiger 40,000 Indbyggere, ansættes dog en særlig Dommer, til hvilken henlægges de Dommeren og Skriveren ved Underretterne paahvilende Forretninger vedrørende Strafferetsplejen og den borgerlige Retspleje, og en særlig Politimester, til hvilken de nævnte administrative Forretninger henlægges. I Underretskredse, hvor Folketallet efter sidste Folketælling overstiger 70,000 Indbyggere, ansættes 2 særlige Dommere foruden en Politimester; Forretningernes Fordeling mellem Dommerne fastsættes ved kongelig Anordning.